

РЕШЕНИЕ

№ 7615

гр. София, 16.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XII ТРИЧЛЕНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 10.12.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Антоанета Аргирова

ЧЛЕНОВЕ: Татяна Жилова

Луиза Христова

при участието на секретаря Кристина Алексиева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **5971** по описа за **2021** година докладвано от съдия Антоанета Аргирова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 179-чл.184 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, вр. чл.63, ал.1 от Закона за здравето /ЗЗ/.

1.С Определение №6552/01.06.2021 г. постановено по адм.дело №3667 по описа на Върховния административен съд за 2021 г., ВАС-Петчленен състав-II колегия:Обезсилва Определение от 19.05.2020 г. по адм. дело № 3846 / 2020 г. на Върховния административен съд в частта му, с която е отхвърлено искането на М. М. С., със съдебен адрес [населено място] за спиране на предварителното изпълнение на т.9 от Заповед № РД – 01 – 168 / 30.03.2020 г. на министъра на здравеопазването и ПРЕКРАТЯВА производството по делото в тази му част; Обезсилва Определение № 7291 / 11.06.2020 г. по адм. дело № 3846 / 2020 г. на Върховния административен съд в частта му, с която е отхвърлено искането на З. К. С., със съдебен адрес [населено място] за спиране на предварителното изпълнение на т.9 от Заповед № РД – 01 – 168 / 30.03.2020 г. на министъра на здравеопазването и прекратява производството по делото в тази му част; Обезсилва Определение № 7291 / 11.06.2020 г. по адм. дело № 3846 / 2020 г. на Върховния административен съд в частта му, с която е отхвърлено искането на Н. С. С. от [населено място] за спиране на предварителното изпълнение на т.9 от Заповед № РД-01-168 / 30.03.2020 г. на министъра на здравеопазването и ПРЕКРАТЯВА производството по делото в тази му част.; Остава в сила Определение

от 25.06.2020 г. по адм. дело № 3846 / 2020 г. на Върховния административен съд в частта му, с която са оставени без уважение исканията на З. К. С. и М. М. С. за освобождаване от държавни такси; Отменя Определение № 9499 / 14.07.2020 г. по адм. дело № 3846 / 2020 г. на Върховният административен съд в частта му, с която е оставил без разглеждане жалбата на М. М. С., със съдебен адрес [населено място] и Н. С. С. от [населено място], от [населено място] срещу т.9 от Заповед № РД— 01 – 168 / 30.03.2020 г. на министъра на здравеопазването, с която са допълнени Заповед № РД-01-124 от 13.03.2020 г., изм. и доп. със Заповед № РД-01-131 от 17.03.2020 г., Заповед № РД-01-139 от 19.03.2020 г., Заповед № РД-01-144 от 22.03.2020 г. и Заповед № РД-01-154 от 26.03.2020 г. и е прекратил производството делото в тази част на оспорването. ВРЪЩА делото на тричленния състав на Върховния административен съд за продължаване на съдопроизводствените действия при спазване на указанията, дадени в мотивите на определението, сред които и това за предоставяне на възможност за заплащане на държавна такса в размер на 10 лева от жалбоподателя М. М. С.; Отменя Определение от 11.08.2020 г. по адм. дело № 3846/ 2020 г. на Върховния административен съд, с което поради неприлагане на вносна бележка за платена държавна такса в размер на 10 лева е върната на основание чл.129, ал.3 ГПК исковата молба на М. М. С. против Министерството на здравеопазването за сумата от 5000 лева и връща делото на тричленния състав на Върховния административен съд за продължаване на съдопроизводствените действия при спазване на указанията, дадени в мотивите на определението; Остава в сила Определение № 12055 / 29.09.2020 г. по адм. дело № 3846/ 2020 г. на Върховния административен съд.

2. След връщането му, Т. състав на ВАС по адм.дело №3846/2020 г. е постановил Определение №7336/17.06.2021 г., с което е изпратил жалбата на М. М. С. от [населено място], със съдебен адрес [населено място] и Н. С. С. от [населено място], с която се оспорва т. 9 от Заповед №РД-01-168 от 30.03.2020 г. на министъра на здравеопазването за допълнение на Заповед №РД-01-124 от 13.03.2020 г., изм. и доп. със Заповед №РД-01-131 от 17.03.2020 г., Заповед №РД-01-139 от 19.03.2020 г., Заповед №РД-01-144 от 22.03.2020 г. и Заповед №РД-01-154 от 26.03.2020 г. и предявения иск за обезщетение М. М. С. от [населено място] против Министерството на здравеопазването, за сумата от 5000 лева, ПО ПОДСЪДНОСТ на Административен съд София - град.

3.При постъпването му в АССГ, делото е образувано под №5971/2021 г. и е разпределено на XII-ти тричленен състав.

4.С влязло в сила на 08.10.2021 година Определение №5081/09.07.2021 година, АССГ, XII тричленен състав на основание чл.158, ал.3, вр.чл.184 АПК остави без разглеждане жалбата на М. М. С., с която се оспорва т. 9 от Заповед №РД-01-168 от 30.03.2020 г. на министъра на здравеопазването за допълнение на Заповед №РД-01-124 от 13.03.2020 г., изм. и доп. със Заповед №РД-01-131 от 17.03.2020 г., Заповед №РД-01-139 от 19.03.2020 г. и прекрати делото в тази му част; Върна на основание чл.129 ал.3 ГПК, вр.чл.204, ал.5 АПК исковата молба, с която М. М. С. от [населено място] е предявил срещу Министерството на здравеопазването иск за сумата от 5000 лева, представляваща обезщетение за причинени му неимуществени вреди от незаконосъобразността на заповед №№РД-01-168 от 30.03.2020 г., издадена от министъра на здравеопазването, за периода от 30.03.2020 г. до 31.03.2020 г., ведно със законната лихва за забава и прекрати делото в тази му част.

5. С оглед на изложеното делото продължи само по жалбата на Н. С. С. от [населено

място], с която се оспорва Заповед №РД-01-168 от 30.03.2020 г. на министъра на здравеопазването за допълнение на Заповед №РД-01-124 от 13.03.2020 г., изм. и доп. със Заповед №РД-01-131 от 17.03.2020 г., Заповед №РД-01-139 от 19.03.2020 г.

6. Предвид изложените в жалбата на Н. С. С. оплаквания, релевираното основание за оспорване се квалифицира от съда по чл.146, т.4, вр.чл.184 АПК-противоречие с материалноправните норми.

Конкретните твърдения изложени в жалбата са, че в грубо нарушение на закона, оспорената заповед създава задължението за всички български граждани да носят защитни маски за лице, когато се намират на открити и закрити публични места. В противоречие с чл.63, ал.4 ЗЗ, оспорената заповед не предвиждала осигуряването на защитни средства, но пък предвиждала санкции в огромни размери при неизпълнението ѝ. Ноторно било известно, че към момента на издаването на акта в търговската мрежа не били налични предпазни маски за лице и обективно не било възможно заповедта да бъде изпълнена. Липсата на създадени от държавата условия за изпълнението на заповедта я превръщало в инструмент за репресии срещу българските граждани. Освен това наличната информация сочела, че носенето на предпазни маски е безполезно, тъй като те не осигуряват ефективна защита. Следователно мярката не защитавала живота и здравето на гражданите. От друга страна с предходни заповеди на МЗ на жалбоподателя било забранено „да изкарва пари като частен търговец“ Имал питейно заведение Кафе клуб с Удостоверение №558/14.07.2016 година на Община-Р., но се забранила посещаемостта му с въведените мерки, а с процесната заповед пък се изисквало от него да закупи предпазни защитни маски, за което вече нямал парични средства. Към момента на издаване на процесната заповед жалбоподателят не бил финансово подпомогнат от държавата за въведените ограничения, което освен от пари го лишавало и от нормален живот. Заповедта противоречала и на Закона за ограничаване носене на облекло прикриващо или скриващо лицето /Обн., ДВ, бр.8- от 2016 година/. Най-сетне дори да се приемело, че носенето на защитна маска има положителен ефект, то въвеждането на подобна мярка повече от две седмици след въвеждането на извънредно положение било не само безпредметно, но и умишлено въвеждало в заблуждение българските граждани, че неприлагането на заповедта ще нанесе вреди на живота и здравето им.

Допълнително в становище, постъпило в АССГ на 17.09.2021 година жалбоподателят излага, че в резултат на процесната заповед клиентите на стопанисваното от него заведение не могли да консумират закупените напитки дори извън обекта, тъй като със заповедта не се установявала възможност за сваляне на маската при консумация.

7.В съдебно заседание пред АССГ жалбоподателят не се явява и не се представлява.

8.Отвeтникът-министърът на здравеопазването чрез процес. си представител-юрк.Л., поддържа, че жалбата е недопустима на основание чл.159, т.4 АПК. Правният интерес от оспорването ѝ бил отпаднал, тъй като т.9 от заповедта била отменена със Заповед №РД01-169/31.03.20 година. При условията на евентуалност поддържа, че жалбата е неоснователна. Излага изрично, че заповедта е издадена във връзка с указанията на Националния оперативен щаб /НОЩ/, които са давани устно и за тях няма съставени документи, които да ги удостоверяват. Указанията били доведени до обществото чрез излъчванията брифингите на НОЩ по националната телевизия.

9. Участващият по делото прокурор дава заключение за основателност на жалбата.

10. След съобщаване на оспорването в ДВ, бр.89/26.10.21 година, не са постъпили искания на лица за присъединяване по чл.182, ал.2 и ал.3 АПК

Административен съд-София град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание, прецени събраните по делото доказателства и служебно, на основание чл.168, ал.1, вр.чл.146 и чл.184 от АПК, провери изцяло законосъобразността на обжалвания акт, намира следното:

От фактическа страна:

По делото е установено, че Заповед № РД-01-168 от 30.03.2020 г. на министъра на здравеопазването е издадена на основание чл. 63, ал.1 от ЗЗ, чл. 73 от АПК и във връзка с усложняващата се епидемична обстановка, свързана с разпространението на COVID-19 на територията на страната и обявеното с

Решение от 13.03.2020 г. на Народното събрание на Република България извънредно положение.

В качеството ѝ на общ административен акт тя със своята т.9 допълва Заповед № РД-01-124 от 13.03.2020 г., изм. и доп. със Заповед № РД-01-131 от 17.03.2020 г., Заповед № РД-01-139 от 19.03.2020 г., Заповед № РД-01-144 от 22.03.2020 г. и Заповед № РД-01-154 от 26.03.2020 г., предписващи различни мерки за социална дистанция, и задължава всички лица, когато се намират в закрити или на открити обществени места да имат поставена защитна маска за лице.

Оспорената заповед в частта досежно т.9 е отменена с т. 1 от Заповед № РД-01-169 от 31.03.2020 г. на министъра на здравеопазването. Т.е. действала е по-малко от 24 часа.

Твърденията на жалбоподателя за осъществявана от него търговска дейност и липсата на средства, поради временното ѝ преустановяване не са подкрепени с доказателства.

При тези фактически установявания, съдът обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима.

Налице са положителните условия, съответно липсват пречките, свързани със съществуването и упражняването на субективното публично право на жалба-чл.159, вр.чл.181 АПК.

Жалбата е насочена срещу общ административен акт, който може да бъде оспорен съдебно и при спазване на преклузивния едномесечен срок по чл.179 АПК-заповедта е издадена на 30.03.20 година, а жалбата срещу нея на Н. С. е подадена на 31.03.20 година.

Подадена е от лице с правен интерес от оспорването-жалбоподателят е сред адресатите на оспорената заповед, която има действие на територията на цялата страна. С т.9 от заповедта е въведена ограничителна мярка, която обективно има засягащо адресатите си действие-създава задължение спрямо всички физически лица за носене на защитна маска на лицето в закрити или на открити обществени места. Допълнително жалбоподателят твърди, че въведената със заповедта мярка го засяга пряко и непосредствено, поради липса на налични защитни маски в търговската мрежа, както и на средства за закупуването им, вкл. и предвид осъществявана от него търговска дейност. Правният интерес от оспорването не е отпаднал с отмяната на т.9 от процесната заповед, осъществена с т. 1 от Заповед № РД-01-169 от 31.03.2020 г. на министъра на здравеопазването. Този въпрос е окончателно разрешен с Определение №6552/01.06.21 година по адм.дело №366772020 година на ВАС-Петчленен състав. От окончателния характер на съдебния акт /чл.235, ал.2, вр.ал.1 АПК/ следва, че той е задължителен по разрешения с него въпрос по конкретното дело не само за по-долния съд, но и за съда, който го е постановил, и за всички съдилища, учреждения и общини в Република-чл.296 ГПК, вр.чл.144 АПК.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Заповедта е издадена от компетентен орган-министъра на здравеопазването. Компетентността на органа произтича от чл.63, ал.1 33 /в редакцията, действаща към момента на издаването й-30.03.20 година- ДВ, бр. 23 от 2020 г., в сила от 14.03.2020 г. Съгласно посочената норма, при възникване на извънредна епидемична обстановка министърът на здравеопазването въвежда противоепидемични мерки на територията на страната или на отделен регион.

С решение на Народното събрание от 13.03.2020 година по предложение на Министерския съвет и на основание чл. 84, т. 12 от Конституцията на Република България и във връзка с разрастващата се пандемия от COVID-19 е обявено извънредно положение върху цялата територия на Република България, считано от 13 март 2020 г. до 13 април 2020 г. /ДВ , бр.22/20 година/. С Решение от 03.04.2020 година на Народното събрание , извънредното положение е удължено до 13 май 2020 година /ДВ, бр.33/20 година/.

Спазено е изискването за форма и съдържание на административния акт. Заповедта е издадена в писмена форма, разпоредителната воля на органа е ясно обективизирана и е посочено правното основание за нейното издаване. Като фактически съображения за нейното издаване в Заповед №РД-01-139/19.03.2020 година на министъра на здравеопазването /една от заповедите, които се изменя и допълва с процесната заповед, приложена в преписката и приета от съда/ са посочени „препоръки на националния оперативен щаб, създаден със Заповед №Р-37/26.02.2020 година на министър-председателя.“ Като фактически основания за издаването й съдът цени и изложеното в процесната заповед във връзка с допуснатото й предварително изпълнение, а именно „осигуряване живота и защита здравето на гражданите, като конкретната цел на процесната мярка е ограничаване разпространението на епидемията от COVID-19, която представлява тежка извънредна ситуация, свързана с общественото здраве в национален и световен мащаб.

По делото безспорно се установи, че указанията на НОЩ не са оформени в нарочно създаден за целта документ. Ноторно известен факт е обаче, а същият е установим и от публично достъпни, вкл. и към настоящия момент източници, че към момента на издаването на процесната заповед брифингите на НОЩ са ежедневни. От брифинг на НОЩ на 30.03.2020 година /[https://bntnews.bg news /](https://bntnews.bg/news/) е видно че 354 лица са доказано заразени с COVID-19 у нас към този момент, като в болница са 127 души. От тях 13 са в интензивни отделения, интубирани.

Съгласно чл.73 АПК, на който се позовава министърът за издаването на процесната заповед, когато неотложно трябва да се издаде общ административен акт за предотвратяване или преустановяване на нарушения, свързани с националната сигурност и обществения ред, за осигуряване на живота, здравето и имуществото на гражданите, може да не се спазят някои от разпоредбите на този раздел за уведомяване и участие на заинтересованите лица в производството по издаване на акта. В тези случаи в хода на изпълнението на акта се оповестяват съображенията за издаването му.

По делото не съществува съмнение, че предпоставките на чл.73 АПК са осъществени-към момента на издаването й е налице обявено с акт на Народното събрание извънредно положение поради епидемия от силно заразна болест /COVID-19/, поради което и неспазването на нормите на чл.66 АПК за уведомяване за предстоящо издаване на общ административен акт и чл.69 АПК за обезпечаването на участието на заинтересованите лица в производството не обосновават порок на

административнопроизводствените правила.

Материалноправното основание за издаване на оспорената заповед е чл.63, ал.1 ЗЗ в действащата му към този редакция, както съдът вече посочи. Въведената мярка с т.9 от заповедта представлява противоепидемична мярка на територията на цялата страна.

Извън приложената национална материалноправна норма на чл.63, ал.1 ЗЗ следва да се има предвид, че държавите имат общо задължение съгласно Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи / Конвенцията или ЕКПЧ/ да предприемат адекватни мерки за защита на населението от разпространение на COVID-19. Член 2 от ЕКПЧ уреждащ правото на живот е една от най-фундаменталните разпоредби на Конвенцията. Това право е неотменимо. Член 2 ЕКПЧ задължава държавите да установят законодателна рамка и да прилагат регулаторни рамки за опазване на живота / Lopes de Sousa Fernandes срещу П., решение на Голямата камера от 19 декември 2017 г./

Регулаторните задължения по член 2 изискват правителствата да прилагат регулаторни рамки, за да се гарантира въвеждането и спазването на подходящи насоки и процедури за здравословни и безопасни условия, за да се предотврати разпространението на COVID-19. Тези насоки могат да съдържат съвети за осигуряване на социална дистанциране, да изискват поставянето на разделителни предпазни прегради, там където хората са в непосредствена близост или да направят задължително носенето на лицеви маски на определени места. Като алтернативна възможност в зависимост от равнището на риск може да се счита за необходимо местата, където хората са в непосредствена близост се затворят или да се ограничи достъпа до тях, ако не може да се организира оставането им отворени, без да представляват заплаха за човешкия живот.

Както сочи и КС / Решение № 10 от 23.07.2020 г. на КС по к. д. № 7/2020 г. /, „ чл. 4, ал. 2 от Основния закон Република България гарантира живота, а според чл. 52, ал. 3 от него държавата е длъжна да закриля здравето на гражданите. Това изисква от нея изпълнение на позитивни задължения за защита на хората срещу смъртоносни заболявания и произтичащите от тях страдания, както и осигуряването на адекватно ниво на медицинска помощ. То е закрепено и в чл. 11 от Европейската социална харта /ревизирана/, според който държавите трябва да демонстрират способността си да се справят с инфекциозните заболявания чрез механизми за докладване и уведомяване за болести и като вземат всички необходими извънредни мерки в случаи на епидемии. Целите за закрила на живота и здравето, посочени в чл. 63, ал. 1 ЗЗ, даващи основание за обявяване на извънредна епидемична обстановка, предполагат предприемане на действия от изпълнителната власт на високо равнище на закрила. Предвид специфичния обект на тази закрила – живота и здравето на гражданите, конкретните мерки за нейното осигуряване следва да се основават на научни факти и всяко ново тяхно последващо развитие /.../ Пропорционалността /забраната за прекомерност/ е изискване на принципа на правовата държава. Според това изискване ограничаването на правата е съразмерно средство за постигане на определена цел, когато не се надхвърля степента на допустимото му ограничение, съизмерено със значимостта на защитавания интерес, и когато няма необосновано спрямо защитата на други

конституционни ценности разширяване на основанията за допускане на ограничения на правата на гражданите. Степента, в която е допустимо ограничаването на правото, е в зависимост от значимостта на интереса, преценен като също подлежащ на конституционна закрила дотолкова, че да позволява изключение /Решение № 7 от 1996 г. по к. д. № 1/1996 г./. По естеството си преценката за пропорционалност е винаги конкретна. Във всеки отделен случай съотношението може да бъде различно и не може да бъде дефинирано по пътя на абстрактното тълкуване. Задължително е обаче съобразно принципа на пропорционалност това ограничение да е съразмерно на преследваната цел, а не да надхвърля необходимото за нейното постигане /Решение № 12 от 1997 г. по к. д. № 6/1997 г., Решение № 14 от 2014 г. по к. д. № 12/2014 г./. К. съд е имал възможност да изясни някои от съществените въпроси, които възникват в практиката, а и в конституционноправната доктрина, във връзка с балансирането на влизащите в конфликт основни права. В Решение № 8 от 2019 г. по к. д. № 4/2019 г. съдът приема, че: „По естеството си балансирането е дейност по анализ и оценка, която се извършва случай по случай и се утвърждава като подход на съдилищата, които са точният форум за разрешаване на колизия между правата. Това не е дейност по организиране на правила за разрешаване на бъдещи конкретни случаи на напрежение между основните права, подходящи да бъдат универсално прилагани с оглед на една твърда йерархия на интереси и принципи. При балансирането се дава превес на интереси при конкретни обстоятелства и съдебни изисквания, поради което не се установяват сигурни и постоянни правила, а точно обратното – те подлежат на промяна.“ К. съд подчертава, че не би могло отнапред да бъде определено с какви темпове ще се развива една заразна болест, нито доколко ефикасни ще са средствата на медицината за нейното противодействие.“

В случая въведената с т.9 от процесната заповед мярка е действала по-малко от 24 часа и с оглед на своето естество не е силно засягаща или ограничаваща правото на личен живот на хората. Нито един от изложените от жалбоподателя факти не обусловят извод, че спрямо него мярката е била непропорционална. Вярно е, че към този момент е налице недостиг в търговските вериги на предпазни защитни маски, но със заповедта не се установява задължение маската да бъде медицинска или относно начина ѝ на производство, или конкретния материал, от който да бъде направена. Според съда всяко физическо лице, без да е необходимо да полага прекомерни усилия, е могло да изработи или пригоди от материали, с които разполага защитна маска за лице. Жалбоподателят не твърди да страда от увреждане, което не му е позволявало да го направи.

Вярно, е че към момента на въвеждане на мярката експертите споделят различни мнения за ползата от използването на предпазни маски на открити и закрити пространства. Вярно е, че едва в началото на месец юни 2020 година, Световната здравна организация променя позицията за ползата от носене на защитни маски, като генералният директор на С. Тедрос А. Г. прави изявление на виртуална пресконференция, че съветват хората на възраст над 60 години, както и онези, които имат предишни заболявания, да носят медицинска маска на всички публични места, на които е възможно да се стигне до предаване на

инфекцията /<https://btvnovinite.bg> › svetut › szo-s-novi-preporaki/.

Факт е обаче, че защитните маски за лице са ползвани като защитно средство още по времето на световната пандемия от грип /инфлуенца/, обхванала целия свят през 1918 г. / станал известна с названието „испански грип“/-виж: снимки на членове на американския студентски тренировъчен корпус със защитни маски през октомври 1918 г., публикувани на 13.03.2020 г. /www.svobodnaevgora.bg/

Вярно е, че въведената мярка се изразява и в задължението за носене на защитни маски и на открито, но както съдът вече посочи, мярката е действала по-малко от 24 часа. Особено съществено е и това, че при избухването на пандемията от COVID-19 и в света, и у нас има малко научни изследвания, въз основа на които да се вземат решения как да се отреагира за защита живота и здравето на хората. Неочакваният, неизвестен и непредсказуем характер на пандемията води до това да се признае по-голяма свобода на преценка на държавата как да реагира, при условие, че несъмнено са се налагали незабавни мерки. Не е без значение и фактът, че към 14.12.21 година у нас от COVID-19 по статистически данни на JHU CSSE COVID-19, които са публично достъпни, са починали 29 992 човека. Да се оспорва задължението за носене на предпазни маски за лице, дори и при минимална полза от тях, противоречи на правото на живот. Правото на живот е неотменимо и принадлежи на всяко човешко същество.

При съобразяване на гореизложените съображения съдът обуславя извод, че въведената с процесната заповед мярка е материално законосъобразна и не е прекомерна спрямо конкретната обективна обществена ситуация към момента на въвеждането ѝ, от една страна, и конкретните факти спрямо жалбоподателя, изтъкнати от него с жалбата до съда, от друга. Затруднението за закупуване на защитна маска за лице и неосигуряването на такива от държавата към момента на издаването на заповедта не обуславя непропорционалност на мярката по изложените по-горе съображения на съда. Твърдените пречки за осъществяване на търговска дейност пък не следва да се обсъждат от съда, тъй като жалбата не е подадена от името на търговец по смисъла на ТЗ, а от Н. С. като физическо лице. Отделно от това, твърденията за стопанисване на търговски обект са изцяло недоказани, а и процесната заповед не поражда преки последици спрямо функционирането на търговски обекти. Същото е важно и за размера на на санкциите за неизпълнение на задължението за носене на предпазна защитна маска-санкциите и техният размер не се установяват с оспорената пред съда заповед.

По изложените съображения неоснователната жалба се отхвърля.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 АПК правото на разноси е възникнало само за ответника. То е своевременно упражнено, като до приключване на устните състезания е поискано присъждането им. /чл.81 ГПК, вр.чл.144 АПК/. Защитата на ответника е осъществена от юрисконсулт, чието възнаграждение, предвид обема и качеството на реално осъществената защита, както и фактическата и правна сложност на делото съдът определя в минимален размер от 100 лева- 37 от Закона за правната помощ, вр. чл. 24 от Наредбата за **заплащане на правна помощ.**

**Воден от горното и на основание чл.172, ал.2, предл пето, вр.чл.184 АПК,
АССГ- XII тричленен състав**

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Н. С. С. срещу Заповед №РД-01-168 от 30.03.2020 г. на министъра на здравеопазването за допълнение на Заповед №РД-01-124 от 13.03.2020 г., изм. и доп. със Заповед №РД-01-131 от 17.03.2020 г., Заповед №РД-01-139 от 19.03.2020 г.

ОСЪЖДА Н. С. С. с ЕГН [ЕГН] да заплати на Министерството на здравеопазването сумата в размер на 100 /сто/ лева, юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните. Решението да се съобщи на страните и СГП чрез изпращане на преписи от него.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:
О. М. 2.

ЧЛЕНОВЕ:1.

ОСОБЕНО МНЕНИЕ
На съдия Л. Х. по
Адм. дело № 5971/2021г.

Подписвам с особено мнение решението, с което се отхвърля като неоснователна жалбата на Н. С. С. срещу Заповед № РД-01-168 от 30.03.2020г. на министъра на здравеопазването по следните съображения:
В жалбата и становището от 17.09.2021г. жалбоподателят е изложил няколко аргумента:

1.носенето на маски не осигурява ефективна защита и въвежда жалбоподателят в заблуждение в тяхната надеждност, защото се надява, че е защитен с каквато и да било маска.

2. държавата не е осигурила необходимото количество маски, които не са налице в търговската мрежа.

3. жалбоподателят не разполага с финансови средства, за да си купи маска, защото вследствие извънредното положение заведението, което стопанисва, не може да работи и генерира приходи, а компенсация не е получил.

4. маските пречат на евентуалните клиенти да консумират закупени от заведението храни и напитки, тъй като трябва да ги свалят под страх от санкции.

Действително вторият и третият аргумент касаят изпълнението на заповедта, а не нейната законосъобразност, поради което са неотнормими към настоящия спор, а в друго производство – напр. при ангажиране на административно-наказателната отговорност на жалбоподателя за неизпълнение на заповедта. Неотнормим е и четвъртият аргумент, защото касае търговската дейност на [фирма], от която не е подадена жалба срещу заповедта.

Относим обаче се явява първият аргумент, за установяване на който жалбоподателят е направил доказателствено искане да се назначи съдебно-медицинска експертиза относно необходимостта от носене на маски и изясняване какви точно маски са ефективни. По това доказателствено искане съдът не се е произнесъл нито в определението за насрочване, нито в открито съдебно заседание. Същевременно е направил извод, че мярката, наложена с процесната заповед е адекватна, закриля живота и здравето на хората, и е пропорционална и навременна. Ако това е така, логично се поставя въпроса защо тогава е отменена един ден след въвеждането ѝ. Считам, че за да се прецени действително ефективността на мярката, съдът е следвало да допусне съдебно-медицинска експертиза, която да установи: предпазват ли маските за лице на закрито и открито от заразяване с Ковид 19 в разновидността, разпространена в България към 30.03.2020г. и с оглед конкретната епидемиологична обстановка в страната в този момент; ако да - кои видове маски предпазват и кои не (с оглед приетото в съдебното решение, че всяка маска, изработена или пригодена от материали, с които жалбоподателя разполага, е достатъчна); допринася ли носенето на маски на закрито и открито към защитата на живота и здравето на хората в условията на вече действащи други мерки по заповед № РД-01-124 от 13.03.2020г. на министъра на здравеопазването, с измененията и допълненията, вкл. при мярка за спазване на дистанция, с оглед разпространението на вируса на закрито и открито и спрямо здрави хора. Неизясняването на тези въпроси прави необоснован посочения по-горе извод, направен в съдебното решение. Този извод се опровергава и от изложените след него аргументи, че с оглед действието на заповедта по-малко от 24ч., тя не е силно засягаща или ограничаваща правото на личен живот. Считам, че периодът на действие на една заповед не може да е меродавен при преценката на степента, в която засяга интересите на адресатите ѝ, защото тази степен зависи от интензитета, с който разпоредената със заповедта мярка се е намесила в живота на всеки човек поотделно към даден момент – може да е за кратко, но изключително интензивно, и за дълго, но с нисък интензитет.

Дори да се приеме, че фактическата обстановка по делото е достатъчно изяснена, намирам, че заповедта страда от пороци, които не са обсъдени в съдебното решение. Не споделям приетото, че процесната заповед е

мотивирана.

Единствените мотиви в заповедта са чл. 63, ал.1 от ЗЗ и усложняващата се епидемична обстановка, свързана с разпространението на Ковид -19 и обявеното с решение на НС от 13.03.2020г. извънредно положение. Тези мотиви са възприети и в заповед № РД-01-124 от 13.03.2020г. на министъра на здравеопазването, както и в заповедите, с които тя е изменена и допълнена. Липсва в процесната заповед фактическо основание за издаването ѝ: конкретната причина, която налага в дадения момент да се въведе съответната мярка. За разлика от тази заповед, в заповед № РД-01-124 от 13.03.2020г. на министъра на здравеопазването, както и в последващите я заповеди за изменение, такова основание е посочено – препоръки на Националния оперативен щаб, които макар и устни, могат да се установят от излъчванията на живо от брифингите на щаба. Обжалваният акт не е приет въз основа на такива препоръки, при условие, че съгласно т.3 от заповед № Р-37 от 26.02.2020г. на министър –председателя този щаб е създаден, за да организира, координира и наблюдава всички действия на компетентните органи във връзка с предотвратяване на разпространението на COVID-19, както и да събира, обобщава и анализира цялата информация за развитието на ситуацията, свързана с разпространението на COVID-19. Липсата на фактически основания за издаване на конкретната заповед е основание за нейната отмяна като незаконосъобразна.

Не споделям и общите съждения за законосъобразност на процесната заповед, черпени от факти, осъществили се след отмяната ѝ. Същите излизат извън обхвата на чл. 142, ал.2 от АПК, тъй като са се осъществили след отмяната на заповедта – цитираната позиция на С. от юни 2020г. и статистическите данни за починалите лица в държавата към 14.12.2021г. Напълно неотнормено е и позоваването на използването на защитни маски в миналото при пандемии от други вируси, доколкото по делото няма никакви доказателства, че става въпрос за вируси, които се разпространяват по идентичен начин.

СЪДИЯ:

Л. Х.